

A Kúria a dr. Bendzsel Katalin ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Tenk László jogtanácsos által képviselt alperes ellen jogellenes munkaviszony megszüntetése és jogkövetkezményei iránt a Pest Megyei Munkaügyi Bíróságnál 4.M.314/2008/18. szám alatt megindított és másodfokon a Pest Megyei Bíróság 8.Mf.20.919/2010/4. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán a 2012. február 29. napján megtartott tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Pest Megyei Bíróság 8.Mf.20.919/2010/4. számú ítéletét hatályában fenntartja. Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek - tizenöt napon belül - 20.000 (húszezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget, valamint az államnak - külön felhívásra - 349.916 (háromszáznegyvenkilencezer-kilencszáztizenhat) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s :

A felperes a keresetében a munkáltatói rendes felmondás jogellenességének megállapítását, és az ehhez fűződő jogkövetkezmények alkalmazását kérte eredeti munkakörbe történő visszahelyezésének mellőzésével. A Pest Megyei Munkaügyi Bíróság 4.M.314/2008/18. számú ítéletével a keresetet elutasította, és a felperest 50.000 forint perköltség és 805.200 forint illeték viselésére kötelezte. A munkaügyi bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 2000. március 1-jétől állt az alperes alkalmazásában, 2007. július 1-jétől biztonsági igazgató munkakört töltött be. Az alperes a munkaviszonyát 2008. február 11-én kelt rendes felmondással szüntette meg. Ennek indokolása szerint a munkáltató utasította, hogy készítse el a v. áruház biztonsági szabályzatait, amelyet a felperes hanyag módon a korábbi áruházi szabályzatok lemásolásával valósított meg, a v. áruházra azok nem voltak alkalmazhatóak. Utasítást kapott a polcszervizek biztonsági oktatási anyagának elkészítésére, ami szintén nem megfelelően történt. A felperes által elkészített válságkezelési útmutatóban nem a valóságnak megfelelő számú bejáratot tüntetett fel, továbbá az anyagban a P. terminál területi vezetőjét jelölte meg annak ellenére, hogy a régióban a vagyonőrzésre szerződött cég. A kiürítési tervben olyan irodát tüntetett fel, amely már nem létezett a v. áruházban, továbbá emeleti irodákat rögzített, holott itt csak földszinti irodák találhatók. A részletes őrzési tervben minden napra ugyanazt a létszámot tervezte annak ellenére, hogy különböző időszakokban különböző igények merültek fel. A hiányosságok kijavítására a feladatok ellenőrzése után ismételt utasítást kapott, amely határidő lejártáig sem készítette el megfelelően a szabályzatokat. A 2007. szeptember 21-ei ellenőrzés során megállapítást nyert, hogy a v. áruházban kilenc vagyonőrből

nyolc nem rendelkezett a jogszabályban és a belső szabályzatban meghatározott igazolásokkal annak ellenére, hogy a felperest utasították a napi személyes ellenőrzésre, amely nem történt meg. A felperes elmulasztotta értesíteni az operátorokat, hogy a régiós biztonsági igazgató oktatást szervez nekik, így azt nélkülük tartották meg. A munkáltató által 2007. április 3-án lebonyolított, a szakmai ismeretekről tartott írásbeli felmérés eredménye a felperes esetében nem volt megfelelő. A munkaügyi bíróság álláspontja szerint fentiek alapján a munkáltató nemcsak bizalomvesztésre hivatkozott, hanem részletesen felsorolta a munkavállalója mulasztásait. A felperes által sem vitatott mulasztások a bíróság megítélése szerint indokolták a munkaviszonyának felmondással történő megszüntetését. A.A. és K.L. tanúk vallomása szerint szóbeli és írásbeli felhívás ellenére a felperes fontos feladatok elvégzésének nem tett eleget. Az általa elkészítendő szabályzatoknak, válságkezelési útmutatóknak, kiürítési tervnek nagy jelentősége van a vásárlók és az alkalmazottak testi épségének védelme szempontjából, és az őrzési terv pontatlan elkészítése is problémát okoz, mivel szükség esetén azonnali őrlétszám-módosításra nincs lehetőség. A vagyonőrök igazolványainak megléte a felperes ellenőrzési kötelezettségei közé tartozott akkor is, ha azt az operátorok útján ellenőrizte. A felperes nem bizonyította, hogy nem megfelelő munkavégzésére a munkáltató oldalán felmerült okból került sor, hogy a szabályzatok elkészítésére nem kapott elegendő időt és információt, valamint hogy akadályozták a munkavégzésében. A felperes korábbi tevékenysége színvonalának nincs jelentősége a felmondás indokainak valósága és okszerűsége szempontjából. A felperes indítványára meghallgatott tanúk, a volt munkatársai előadták, hogy véleményük szerint a felperes jól dolgozott, a felmondás indokairól azonban nem tudtak nyilatkozni. A felperes további tanúk meghallgatására irányuló bizonyítási indítványát a bíróság mellőzte, mivel attól nem volt várható az ítéletben foglaltaktól eltérő döntés meghozatala. A felperes fellebbezése folytán eljáró Pest Megyei Bíróság 8.Mf.20.919/2010/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgya és a perköltség tekintetében helyben hagyta, a felperest terhelő illeték összegét 805.200 forintról 349.916 forintra mérsékelte. Kötelezte a felperest 15.000 forint másodfokú perköltség és 349.916 forint fellebbezési eljárási illeték viselésére. A másodfokú bíróság ítéletének indokolása szerint a felperes a személyes meghallgatása során elismerte, hogy a biztonsági szabályzat nem volt megfelelő, a polcszervizek biztonsági oktatási anyagában más áruház fejléce volt, és másik igazgató neve szerepelt aláíróként, továbbá hogy nem voltak jól feltüntetve a vagyonőrként szerződött cégek. Az is valós, hogy a válságkezelési útmutatóban nem a megfelelő számú bejáratot tüntette fel annak ellenére, hogy be tudott volna menni ellenőrizni a v. áruházba. A kiürítési terv elkészítése munkaköri kötelezettsége volt, és azon nem jól tüntette fel az igazgatói irodát. A felperes

nem vitatta, hogy újabb határidőt kapott a kifogásolt szabályzatok kijavítására, és a még hiányzók elkészítésére, de ennek sem tett eleget. A felmondás 2007. szeptember 21-ei ellenőrzéssel kapcsolatos megállapításait sem vitatta és azt sem, hogy az operátorokat elfelejtette értesíteni az oktatásról. A felperes védekezése, miszerint nem volt megfelelő információja, mert nem engedték be a v. áruháza, nem fogadható el, mivel a válságkezelési útmutatóval kapcsolatban maga nyilatkozta, hogy bemehetett, de erre nem került sor. A rövid határidőkre hivatkozás azért alaptalan, mert személyesen nyilatkozott úgy, hogy újabb határidőre sem készült el. A másodfokú bíróság egyetértett a felperessel abban, hogy a hangfelvétel lehet bizonyíték, ezért annak tartalmi és egyéb valódiságát a bíróságnak vizsgálnia kellett. Nem tudta azonban megállapítani, hogy a beszélgetés kik között és mikor zajlott le. Az elsőfokú eljárásban a bíróság tanúként meghallgatta B.K.-t, de a személyesen jelenlevő felperes e körben nem tett fel kérdéseket. A.A. és K.L. tanúk vallomása pedig nem támasztotta alá azt a felperesi állítást, hogy az alperes közös megegyezéssel akarta megszüntetni a munkaviszonyt. A felperes a felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen az ítéletek hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását kérte. Másodlagosan a felülvizsgálattal érintett ítélet „megváltoztatását”, és a keresettel egyező határozat meghozatalát indítványozta az alperes perköltség fizetésre kötelezése mellett. A felülvizsgálati érvelés szerint 2007. áprilisától nyilvánvalóvá vált az a munkáltatói szándék, hogy a felperes munkáját megnehezítse, ezzel összefüggésben rendszeres és indokolatlan ellenőrzések alá vonta, gyakorlatban általában fel sem merülő feladatok elvégzését írta elő. B.K. kinevezésével az alperes olyan munkatárs kezébe adta a munkáltatói jogok gyakorlását akinek korábbi személyes ellentéteiből eredően nem volt kíváncsi a felperes jelenléte. A munkáltatói jogkörgyakorlójának személyében bekövetkezett változásról nem tájékoztatták, az alperes eljárásának az Mt. 4. § szerinti rendeltetésellenességét pedig az elsőfokú eljárás során benyújtott hangfelvétellel bizonyította. Ennek szakértői általi megvizsgálását kérte, hiszen akkor könnyen azonosítható lenne a megbeszélésen résztvevők személye. Az elsőfokú bíróság életszerűtlen megközelítést alkalmazott akkor, amikor a felmondás állítólagos okaiként felhozott mulasztásokat kizárólag az alperes előadására reflektálva értékelte, figyelmen kívül hagyva az érintett áruháza építése során kialakult több éves gyakorlatot, tapasztalatot. A felperes szerint egy általános terv elkészítése volt a cél, amelyet az áruház nyitásakor aktualizáltak volna. A vagyonőrökkel kapcsolatos alperesi állítások nem felelnek meg a valóságnak, hiszen az előírásoknak és a bevett gyakorlatnak megfelelően a vagyonőrök reggeli ellenőrzését az operátorok végezték, továbbá lényeges szempont, hogy az érintett időszakban az áruház a vásárlók előtt nem volt nyitva. A felperes hivatkozása szerint a munkáltató nem engedélyezte az épülő áruház területére történő kimenetelt,

ezzel lehetetlenné tette azt, hogy a felperes a rendelkezésére álló információkat aktualizálja az építés során történő változásokra figyelemmel. A felperes munkaviszonyának megszüntetése olyan helyzetbe hozta, amelynek következtében saját szakmájában azóta sincs lehetősége elhelyezkedni, hiszen elbocsátására tekintettel hasonló munkakörben nem alkalmazzák. Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

Az eljárás során az alperes ítéleti bizonyossággal megállapíthatóan igazolta (Pp. 164. §), hogy a felperes a terhére rótt kötelezettségszegéseket elkövette. Ezek közül a munkavállaló maga sem vitatta, hogy a biztonsági szabályzat nem az elvárások szerint készült el, a válságkezelési útmutatóban nem megfelelő számú bejáratot tüntetett fel, a kiürítési tervben az igazgatói irodát tévesen rögzítette, az operátoroknak elfelejtette megadni a tájékoztatást a részükre tartott oktatásról. A felperes nem tudta bizonyítani azon állítását, miszerint a munkáltató a jogait rendeltetésellenesen gyakorolta (Mt. 4. §) folyamatosan ellehetetlenítve a tevékenységét. Az a körülmény, hogy a v. áruházba nem mehetett be, nem nyert igazolást, de valósága esetén is a felperesnek jelentenie kellett volna, ha a munkáltató eljárása akadályozza a tevékenysége elvégzésében az építkezés során történő változásokra figyelemmel. Az a körülmény, hogy a munkáltatói jogkör gyakorlója olyan személy lett, aki a felperessel nem volt jó kapcsolatban, a munkáltató részéről jogellenes magatartást nem valósított meg. A bíróságok törvénysértés nélkül értékelték a tanúvallomásokat, a munkatársak nyilatkozatai nem értékelhetőek csupán azon az alapon elfogultnak, hogy jelenleg is az alperes alkalmazásában állnak. A felperes megalapozatlanul hivatkozott arra, hogy a vagyonörök igazolványait az operátoroknak kellett ellenőrizniük. Ezen kötelezettség előírás szerint a felperes tevékenységi körébe tartozott, az operátorok munkájáért is felelősséggel tartozott. A kötelezettségének elmulasztása nem menthető ki azzal sem, hogy egyébként az igazolványok meglétéről a vagyonöröket biztosító cégnek kellett gondoskodnia. A Pp. a szabad bizonyítási rendszer talaján áll. A Pp. 6. § (1) bekezdése szerint a bíróság a polgári perben sem a bizonyítás meghatározott módjához, sem meghatározott bizonyítási eszközök alkalmazásához nincs kötve. A bíróság tehát bármilyen bizonyítási eszközt igénybe vehet a tényállás felderítése céljából. Ebből következően a felperes által hivatkozott hangfelvételt a bíróságok helytállóan értékelték, és jogszabálysértés nélkül jutottak arra a következtetésre, hogy abból nem állapítható meg sem a felvétel elkészültének ideje, sem a megbeszélésen résztvevők személye. A hangfelvétel elkészültének körülményeit illetően a felperes is eltérően nyilatkozott. Először a 2009. szeptember 4-én tartott tárgyaláson utalt bizonyítási indítványként legépelt telefonbeszélgetésekre (jegyzőkönyv, 7. bekezdés), míg a másodfokú eljárásban úgy nyilatkozott, hogy

„megállapodtunk abban, hogy 4 órára menjek vissza, ekkor B.K.-val kettesben történt a beszélgetés, amelyről a hangszalag felvételt is készítettem" (jegyzőkönyv, 1. bekezdés). Ezen túlmenően pedig a felperes az eljárás során nem indítványozta a hangfelvétel szakértővel történő megvizsgálását, a felülvizsgálati eljárásban pedig ilyen indítvány előterjesztésére már nem volt mód [Pp. 275. § (1) bekezdés]. A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján. A felperes perköltség fizetési kötelezettsége a Pp. 78. §-ának (1) bekezdésén alapul, míg illetéket az adott ügyben irányadó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-a alapján köteles viselni.

Budapest, 2012. február 29.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, előadó bíró, Dr. Stark Marianna s.k. bíró, Dr. Hajdu Edit s.k. bíró
A kiadmány hiteléül: Nné tisztviselő